

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/323/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3509202348
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:3509202348.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci navrhovateľa: Mgr. L. A., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXXX/XX, M., zastúpená: JUDr. Drahomír Tomčo, advokát, Koceľova 9, 821 08, Bratislava 2, proti odporcovi: D + D Finance, s. r. o., so sídlom Športová 486/20, Nové Mesto nad Váhom, IČO: 36 327 981, zastúpenej advokátom Mgr. Ivanom Košťálom, so sídlom v Nitre, Štúrova 11, o zaplatenie sumy 23.391,14 eur s príslušenstvom, o určenie neplatnosti právneho úkonu, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Trnave č.k. 9 Cb/74/2009-357 zo dňa 3. októbra 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. stupňa sa potvrdzuje.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke sumu 155,40 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 28.5.2009 do zaplatenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň určil, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zo dňa 19.3.2007 uzatvorená medzi navrhovateľkou na jednej strane a odporcom na druhej strane s povolením vkladu vlastníctva dňa 25.4.2007 pod číslom V 1413 / 2007 Správou katastra v Trnave, ktorej predmetom zabezpečenia bol trojizbový byt číslo XX, o celkovej podlahovej ploche 66,3 m², nachádzajúci sa na T. podlaží bytového domu - XX bytových jednotiek - S. XX - XX, súpisné číslo XXXX, vchod číslo XX na ulici S. v M., postaveného na pozemku s parcelným číslom 1635/36 ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súpisného čísla XXXX vo veľkosti 663/50506 a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 663/50506 k pozemku s parcelným číslom 1635/36 - zastavané plochy a nádvorja vo výmere 728 m², ktoré nehnuteľnosti sa nachádzajú v katastrálnom území M. a sú zapísané v Správe katastra Trnava na liste vlastníctva číslo XXXX je neplatná. Vo zvyšnej časti návrh i zamietol. O trovách rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania a štát nemá právo na doplatenie súdneho poplatku za návrh. Po apl. ust § 80 písm. c) O.s.p., § 262 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka, § 132 Občianskeho zákonníka, § 451 Občianskeho zákonníka uzavrel súd, že Občiansky zákonník v § 553 výslovne nerieši situáciu, ak dlžník zabezpečovaný záväzok riadne a včas nesplní, teda ak nenastane rozvázovacia podmienka. Z podstaty tohto inštitútu ale vyplýva, že v dôsledku nesplnenia rozvázovacej podmienky sa vlastníctvo veriteľa stane nepodmieneným, v dôsledku čoho môže realizovať svoje vlastnícke právo k veci ako plnohodnotný vlastník. Za danej situácie zabezpečovací prevod práva musí plniť i funkciu uhradzovaciu, v dôsledku čoho, pokiaľ by zmluva o zabezpečovacom prevode neobsahovala dojednanie o tom, ako sa zmluvné strany vypořádajú v prípade, že dlžník zaistenú pohľadávku veriteľovi neuhradí riadne a včas, by bola absolútne neplatná

pre svoju neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže by vyvolávala neistotu o obsahu práv a povinností účastníkov zmluvy pre prípad, že dlžník záväzok nesplní a to neistotu, ktorá nemôže byť odstránená výkladom. V danom prípade ale zmluvné strany dojednali ako sa v prípade nesplnenia záväzku bude postupovať a to v článku IV zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. V tomto smere bolo zmluvnými stranami dojednané a to obdobne ako v článku III a V zmluvy o úvere, že v prípade, že prevádzajúci - dlžník neuspokojí pohľadávku veriteľa riadne a včas, stane sa veriteľ definitívne vlastníkom nehnuteľného majetku opísaného v zmluve, pričom nadobúdacia cena sa rovná výške nesplatennej časti úveru a definitívnym prevodom vlastníctva na veriteľa zaniká nárok dlžníka na vrátenie už uhradenej časti zabezpečovaného záväzku. Z uvedeného dojednania potom vyplýva, že navrhovateľka ako dlžníčka a prevádzateľka vlastníckeho práva nemá mať žiaden nárok na vydanie rozdielu medzi hodnotou danej nehnuteľnosti a dlžnou čiastkou vo forme nesplatennej časti úveru v rátno jeho príslušenstva. Súd bol preto názoru, že takéto dojednanie v zmluve o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnosti uzavretej medzi účastníkmi konania o tom, že v prípade nesplnenia záväzku sa veriteľ stane vlastníkom nehnuteľnosti za nadobúdaciou cenu, ktorá sa rovná nesplatennej časti úveru, pričom zároveň navrhovateľke ako dlžníčke a prevádzajúcej zanikne nárok na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to bez ohľadu na jej výšku, a bez nároku dlžníčky na vydanie rozdielu medzi hodnotou získanou veriteľom a dlhom dlžníčky vrátane súvisiacich nákladov veriteľa, resp. prebytku speňaženia predmetu zabezpečenia, je dojednanie, ktorého obsah i účel je v príkrom rozpore s dobrými mravmi. V dôsledku toho, v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, je toto dojednanie absolútne neplatným, dojednanie účastníkov tým obsahuje i prvky nedovoleného prepadného zálohu. V dôsledku uvádzaného neplatného dojednania, ktoré je možné považovať za podstatnú náležitosť zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ktoré tak nie je možné oddeliť od ostatného obsahu zmluvy, je podľa názoru súdu neplatná celá zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnosti. Zmluva o zabezpečovacom prevode práva je záväzkom akcesorickým vo vzťahu k hlavnému záväzku, ktorým je zmluva o úvere, preto nemôže existovať samostatne. Jej právny osud je spojený s osudom hlavného záväzku. V prípade posúdenia neplatnosti zmluvy o úvere by to malo automaticky za následok i neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. Predmetom konania je okrem určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva aj uplatnená pohľadávka navrhovateľky na zaplatenie sumy 23.391,14 eur s príslušenstvom, ktorú sumu zaplatila odporcovi titulom uzatvorenej zmluvy o úvere zo dňa 19.3.2007 ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia s odkazom na absolútnu neplatnosť tejto zmluvy. Účastníci uzavreli dňa 19.3.2007 zmluvu o úvere č. 2007/026 ako hlavný záväzok. Navrhovateľka čerpala úver vo výške 700.000,- Sk, na daný vzťah sa nevzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní však bolo nesporným, že odporca pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti, preto jeho potrebné považovať za dodávateľa a odporkyňu vystupujúcu ako fyzická osoba pri uzatváraní zmluvy bolo potrebné považovať za spotrebiteľa a zmluvu o úvere, ktorú uzavrel dodávateľ so spotrebiteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu. Spotrebiteľské zmluvy sú upravené v 5. hlave Občianskeho zákonníka v § 52 a nasledujúce, ktoré súd na daný prípad aplikoval v znení rozhodnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, teda ku dňu 19.3.2007. I keď si účastníci v zmluve o úvere dojednali spravovanie ich vzťahu Obchodným zákonníkom, keďže v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od úpravy obsiahnutej v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, bolo nevyhnutné navrhovateľke ako spotrebiteľke poskytnúť ochranu podľa Občianskeho zákonníka. Potom v zmysle ust § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, za použitia § 39 Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka posúdiac obsah zmluvy o úvere č. 2007/026 zo dňa 19.3.2007 uzavretej účastníkmi konania, podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, súd dospel k záveru, že neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu a hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľky a zároveň v rozpore s dobrými mravmi a preto neplatné sú prevažná väčšina jej dojednaní. Z článku I označenej ako predmet zmluvy je zrejmé, že medzi účastníkmi bolo dojednané navšenie poskytnutého úveru vo výške 700.000,- Sk o 1.008.000,- Sk, ktorá suma mala predstavovať do výšky 50 % úrok a zvyšných 50 % ako náklady na správu úveru, čo výrazne, až zjavne neprípustne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, pričom súd dáva do pozornosti aj skutočnosť, že úver bol poskytnutý na dobu 3 rokov. Takéto dojednanie odporuje dobrým mravom a spĺňa aj atribút neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve a z uvedeného dôvodu je predmetné dojednanie navšenia úveru o 1.008.000,- Sk absolútne neplatným. Obdobne súd považoval za neprijateľné zmluvné podmienky a zároveň v rozpore s dobrými mravmi dojednanie článku III bod 1 zmluvy, v ktorom sa účastníci dohodli, že dlžník ako záruku na splatenie úveru s príslušenstvom sa zaviazal previesť zmluvou o zabezpečovacom

prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, podľa § 553 Občianskeho zákonníka, v prospech veriteľa vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam keď ďalej v bode 1 článku IV sa zmluvné strany dohodli, že dlžník uznáva, čo do základu i výšky svoj záväzok voči veriteľovi v celkovej výške 1.708.000,- Sk a súhlasí s tým, aby si veriteľ v prípade, že úver sa stane splatný, uspokojil svoju pohľadávku voči dlžníkovi spolu s príslušenstvom definitívnym nadobudnutím predmetu zabezpečenia úveru. V bode 2 tohto článku sa dlžník rovnako zaväzuje, že ak s v zmysle tejto zmluvy a zabezpečovacej zmluvy sa stane úver splatným a veriteľ definitívne nadobudne predmet zabezpečenia úveru, ktorý má do splatnosti úveru v užívaní, bezodkladne na výzvu veriteľa vystať, vypratať a takto vypratý odovzdať veriteľovi spolu s kľúčmi a to bez akéhokoľvek nároku na bytovú náhradu. Takéto dojednania sú zjavne nevýhodné pre dlžníka a rozumne neodôvodniteľné. Obdobie za neprijateľné zmluvné podmienky a v rozpore s dobrými mravmi súd považoval tie, podľa ktorých je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu uvedenú v článku VII bod 7, keď rovnako v článku V si zmluvné strany dohodli pre prípad omeškania s dvoma mesačnými platbami splatného úroku s príslušenstvom, alebo pre prípad omeškania s jednou mesačnou platbou, resp. čo i len jej časťou dlhšie ako 3 mesiace, oprávnenie veriteľa vyhlásiť úver za okamžite splatný. Za neprijateľné zmluvné podmienky a v rozpore s dobrými mravmi súd považoval tie, podľa ktorých je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu uvedenú v článku VII bod 7, keď rovnako v článku V si zmluvné strany dohodli pre prípad omeškania s dvoma mesačnými platbami splatného úroku s príslušenstvom, alebo pre prípad omeškania s jednou mesačnou platbou, resp. čo i len jej časťou dlhšie ako 3 mesiace, oprávnenie veriteľa vyhlásiť úver za okamžite splatný. V článku VII zmluvy je dohodnuté, že v prípade omeškania so zaplatením niektorej splátky je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu 2 % z poskytnutého úveru a to aj opakovane. Dlžník svojím podpisom na zmluve potvrdzuje, že s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimerane vysoká. V prípade ak dlžník znemožní veriteľovi disponovať s predmetom zabezpečenia úveru (napríklad aj podaním súdnej žaloby) zaväzuje sa zaplatiť veriteľovi počas celého obdobia súdneho sporu resp. inej prekážky zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % z celkovej dlžnej sumy za každý deň trvania tohto sporu alebo prekážky. Ak dlžník svojím konaním zmari prevod predmetu zabezpečenia úveru, je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu 50 % z poskytnutého úveru. Ak sa dlžník na písomnú výzvu veriteľa nevystať, nevyprace a neodovzdá predmet zabezpečenia úveru veriteľovi, alebo neumožní jeho obhliadku, je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu vo výške 150.000,- Sk. Všetky vyššie uvedené dojednania sankcií sú v hrubom nepomere k porušeniu dotknutých právnych povinností, nezodpovedajúce hospodárskemu riziku na strane veriteľa a preto neplatné, pretože sú neprijateľné a v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Za ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech dlžníčky ako spotrebiteľky súd tiež považoval dojednania v článku IX bod 15 a 16 týkajúce sa definitívneho prevodu predmetu zabezpečenia, ktorou sa má považovať nesplatená časť úveru so zánikom nároku dlžníka na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to aj z dôvodu bližšie popísaného v časti tohto rozhodnutia odôvodňujúceho dôvod neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Súd pri posudzovaní danej veci rešpektoval v občianskom práve uplatňovanú zásadu, že právne úkony je treba vykladať tak, aby čo najviac zodpovedali úmyslu strán a tiež tak, aby bola pokiaľ je to možné, zachovaná ich platnosť. Akonáhle sú však zistené skutočnosti, ktoré z dôležitého záujmu spoločnosti odôvodňujú neplatnosť celého právneho úkonu, neprichádza do úvahy teória zachovania aspoň jeho čiastočnej platnosti. pri nespornosti výšky plnenia navrhovateľky z úverovej zmluvy v sume 23 391,14 eur a prevzatej sumy od odporcu 23 235,74 eur, zostal dôvodný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia rešpektujúc ustanovenie § 451 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka len do výšky priznanej pohľadávky 155,40 eur. V ostatnej časti uplatnenej pohľadávky potom súd návrh ako nedôvodný, spolu s príslušenstvom k nej vzťahujúceho sa, zamietol. Priznanú pohľadávku súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke spolu s jej príslušenstvom - úrokom z omeškania v uplatnenej výške 5% ročne akceptujúc dispozičné právo navrhovateľky k návrhu na začatie konania, i keď zákonný nárok je vzhľadom na znenie ustanovenia § 517 Občianskeho zákonníka vyšší (9% ročne v čase vzniku omeškania) a to od 13.5.2009 s odkazom na § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí (v danom prípade si navrhovateľka uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia), dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal, za ktorú výzvu súd považoval doručenie návrhu na začatie konania odporcovi, keď osobitná výzva pred podaním návrhu na súd, nebola navrhovateľkou odporcovi adresovaná. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a to tak, že vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ich úspešnosť vo veci vzhľadom na

rozhodnutie súdu o uplatnených nárokoch navrhovateľky bola ustálená zo strany súdu ako v prevažnej miere rovnaká.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p.. Postupom súdu bola odhátá možnosť účastníkovi - navrhovateľovi konať pred súdom tým, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je absolútne nepreskúmateľné a neurčité. Je povinnosťou súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, pričom účastník má právo na dostatočné a presvedčivé rozhodnutie. Odporca poukazuje na skutočnosť, že vo výrokovej časti napadnutého rozsudku súd zaviazal k úhrade 155,04 eura s úrokom z omeškania však neurčil na základe akého právneho titulu k zaplateniu predmetnej sumy peňazí. Zrejme vychádzal zo skutočnosti, že zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami 19. marca 2007 považoval za absolútne neplatný právny úkon a teda v zmysle ustanovenia § 457 O.Z. sú si strany povinné vrátiť navzájom poskytnuté plnenia. Túto skutočnosť však vo výroku napadnutého rozhodnutia súd neuviedol. Súd neurčil neplatnosť zmluvy o úvere zo dňa 19.03.2007, určil len neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva. Zmluva o prevode zabezpečovacieho práva tak bola zmluvou akcesorickou k hlavnému zmluvnému záväzku, k zmluve o úvere. Z toho dôvodu, že súd nekonštatoval neplatnosť zmluvy o úvere, nebol daný právny titul na zaplatenie sumy 155,04 euro s príslušenstvom. Keďže rozhodnutia súdom musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu a dôvody musia byť špecifikované s pohľadom na skutkové zistenia okolností prípadu, nie len odkazovať na určité časti zákonov, poukázal odvolateľ vo svojom odvolaní na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva - rozsudok Ruiz Torija proti Španielsku z 09.12.1994. Súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav. Neprihliadol na odporcom vznesenú námietku premlčania vo vzťahu v časti žalovaného nároku na zaplatenie sumy 23.391,14 euro, odporca vzniesol námietku premlčania 19.01.2012, súd sa touto okolnosťou pri určení povinnosti zaplatiť navrhovateľke sumu 155,04 eura absolútne nezaoberal a na túto okolnosť neprihliadol. Odporca má za to, že súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav otázky vznesenej námietky premlčania. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď mal za preukázané, že ustanovenia zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sú absolútne neplatné s uvedeným názorom súdu prvého stupňa sa odporca nemôže v žiadnom prípade stotožniť, podľa názoru odporcu ustanovenia zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sú absolútne legitímne, opierajúce sa o zákonnú úpravu uvedeného zisťovacieho inštitútu, v žiadnom prípade nemožno považovať ustanovenia predmetnej zmluvy za odporujúce dobrým mravom. Navrhovateľka predmetné zmluvy podpísala slobodne, vážne a zrozumiteľne ani za nápadne nevýhodných podmienok. Je účelové tvrdenie a v rozpore so skutočnosťou, že navrhovateľka nevedela aké zmluvy podpisuje, mala možnosť v lehote dvoch kalendárnych dní od predmetnej zmluvy odstúpiť. Uvedenú možnosť nevyužila, súhlasila s uzatvorením zmlúv práve so spoločnosťou odporcu. Nebola nútená podpísať predmetné zmluvy práve s odporcom. Navrhovateľka si uvedomovala vážnosť daných právnych úkonov a slobodne ich urobila. Predmetom podnikania odporcu je okrem iného aj poskytovanie pôžičiek a úverov. Zo samotnej podstaty ustanovenia zákona číslo 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka o zmluve o úvere vyplýva, že veriteľ poskytne v prospech dlžníka peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Žiaden právny predpis neustanovuje maximálnu výšku úrokov v takýchto prípadoch. Výška úrokov bola v texte zmluvy riadne uvedená, žalobkyňa mala možnosť s výškou sa oboznámiť a keď s ňou súhlasila potvrdila to svojím podpisom na zmluvách. K uzatvoreniu zmlúv došlo slobodne a vážne. Ak odvolateľ tvrdí, že súd prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, tak odôvodňuje, že nesprávne posúdil skutkové a právne okolnosti prípadu, pričom na niektoré podstatné okolnosti žiadnym spôsobom neprihliadol. Ide predovšetkým o okolnosť určenia neplatnosti zmluvy o prevode zabezpečovacieho práva. Táto zmluva obsahovala všetky zákonné náležitosti v zmysle ustanovenia § 553 OZ, ak by súd posúdil otázku dojednania medzi účastníkmi vo vzťahu k neplatnému záväzku a následného odstúpenia od zmluvy ako neplatnú, bolo namieste konštatovať neplatnosť uvedeného právneho úkonu len z časti, nakoľko ostatné ustanovenia boli platné. Hoci sa súd vo svojom odôvodnení pomerne široko venoval otázke neplatnosti samotnej zmluvy o úvere, vo výrokovej časti neurčil jej neplatnosť. Nesprávne posúdil obsah predmetnej zmluvy o úvere, keď konštatoval v odôvodnení neplatnosť viacerých jej ustanovení. Odporca je toho názoru, že súd nesprávne právne vec posúdil, nakoľko zmluva o úvere obsahovala tiež všetky podstatné náležitosti. Ak súd konštatoval neplatnosť len niektorých častí ustanovení zmluvy, mal aplikovať ustanovenie § 41 a konštatovať neplatnosť len časti právneho úkonu, nie ako celku. Nemožno sa tiež stotožniť s tvrdením, že zmluva o

úvere je neplatná ako celok. Na uvedenú zmluvu bolo potrebné dôsledne aplikovať ustanovenie § 41 OZ, pričom súd by nepochybne musel dôjsť k záveru, že ak by bolo možné konštatovať neplatnosť zmluvy, týkala by sa len časti o ustanovení. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného aj tým, že akonáhle sú zistené skutočnosti, ktoré z dôležitého záujmu spoločnosti odôvodňujú neplatnosť celého právneho úkonu, neprichádza do úvahy teória zachovania aspoň jeho čiastočnej neplatnosti. Odporcovi nie však nie je známe aký dôležitý záujem spoločnosti odôvodňuje neplatnosť celého právneho úkonu, nakoľko súd tento dôležitý záujem nijakým spôsobom nešpecifikoval. Odporca sa nestotožňuje so záverom súdu, že na zmluvu o úvere sa vzťahujú ustanovenia § 52 až § 54 OZ. Súd teda nesprávne právne posúdil uvedenú zmluvu ako spotrebiteľskú, pričom tento svoj záver neodôvodnil žiadnym relevantným spôsobom. Odporca je toho názoru, že v žiadnom prípade nebola splnená podmienka uvedená v § 52 OZ, že by nemala navrhovateľka možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu zmluvy. Toto nebolo nijakým spôsobom preukázané, pretože navrhovateľka sa k obsahu predmetných zmlúv nielenže mohla vyjadriť, mohla sa aj dožadovať ich zmeny a navyše ich vôbec nemusela podpísať. Odvolateľ tiež nesúhlasil s rozhodnutím o trovách konania, nakoľko v danom prípade súd nezákonne rozhodol vo veci samej čo má za následok aj samotné rozhodnutie o trovách konania. Preto navrhol, aby zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p. odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

Vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľka poukázala na to, že súd prvého stupňa vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne právne posúdil, súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Nie je pravdivé tvrdenie odporcu, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil jednotlivé dôkazy. Je neodôvodnená námietka odporcu, že hoci sa zoširoka venovalo otázke neplatnosti úverovej zmluvy, vo výroku rozsudku súd neurčil jej neplatnosť nakoľko žaloba navrhovateľky v časti, ktorou sa domáhala od odporcu zaplata sumy 23.391,14 eur je žalobou na plnenie a nie na určenie, kedy súd vo výroku rozsudku, ak by bol na to naliehavý právny záujem, musel by potom rozhodnúť, či táto úverová zmluva je neplatným právnym úkonom. Keďže išlo o žalobu o plnenie, súd vo výroku nemá čo určovať či úverová zmluva je alebo nie je neplatným právnym úkonom, ale touto skutočnosťou sa musel zaoberať len v odôvodnení rozsudku. Neobstojí preto tvrdenie žalovaného v jeho odvolaní, že súd pri posudzovaní neplatnosti právneho úkonu nepostupoval v zmysle ustanovenia § 41 OZ. Žiadala preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd Trnava ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 201 a § 204 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p., pretože zistil, že rozhodnutie súdu 1. stupňa je vecne správne v merite veci.

Najvyšší súd SR rozhodol na dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. decembra 2013 sp. zn. 23Co/17/2013 uznesením č. k. 8Cdo 150/2014-467 zo dňa 28.4.2015 tak, že rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že: odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov, kde je postačujúce ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keď v rámci sumarizácie odôvodnenia rozhodnutia súdu I. stupňa odvolací súd argumenty uvedené v odvolaní dostatočne podrobne uviedol. Navyše svoje rozhodnutie doplnil o argumenty týkajúce sa namietaného nedostatočného odôvodnenia a dôvodu uvedenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vo výroku a uvedenia neplatnosti zmluvy o úvere len v samotnom odôvodnení. Rovnako sa vyjadroval aj k správnosti povinnosti žalovanej plniť len do výšky sumy 155,40 eur a nedôvodnosti plniť vo zvyšku žalovanej sumy. Odvolací súd mal uvedením ust. § 219 ods. 2 O.s.p. za to, že súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol a stotožňuje sa s odôvodnením jeho rozhodnutia. V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody, tak ako to odvolací súd v prejednávanej veci urobil. Uvedený postup bol plne súladný so znením ust. § 219 ods. 2 O.s.p. a nepoprel jeho účel a význam. To že súd uviedol len ust. § 219 ods. 2 O.s.p. a výslovne neuviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, je vzhľadom na uvedené irelevantné. Rovnako aj to, že neuviedol v odôvodnení, že rozhodnutie potvrdzuje, len že ho považuje za vecne správne. Uvedené

nespôsobuje nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a tým vadu § 237 ods. f) O.s.p., pretože je z neho jasné a zrozumiteľné ako súd vo veci postupoval a akými ustanoveniami zákona a úvahami sa riadil. Je zrejmé, že žalovaná týmto spôsobom namietala proti (podľa jej názoru) nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdmi nižších stupňov. Prípustným dôvodom dovolania preto nemôže byť nesúhlas účastníka s výsledkom sporu v jeho neprospech. Z vyššie uvedených dôvodov NS SR dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej. Preskúmaním spisu bolo totiž zistené, že vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovanej (č.l. 387 spisu) nebolo doručené žalovanej na vyjadrenie. Dovolací súd poznamenáva, že Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančínková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalobkyne (viď. č.l. 387 spisu) k odvolaniu žalovanej (č.l. 372 spisu) bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a žalovanej mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto vyjadrením. V dovolaní sa preto opodstatnene - nie však z dôvodu uvedeného žalovanou - namieta, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. f) O.s.p.). So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f) O.s.p., ktorá je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu a zároveň dôvodom pre zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

Odvolací súd po zrušení veci dovolacím súdom odstránil procesnú vadu a doručil vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovanej (č.l. 387 spisu): Mgr. V. dňa 27.5.2015, čo prevzal 29.5.2015 (na č.l. 474). K vyjadreniu stanovisko nezaslal. Nakoniec aj vyjadrenie k dovolaniu nebolo súdom dovolacím doručené žalovanej, preto odvolací súd doručil vyjadrenie k dovolaniu aj vyjadrenie k odvolaniu priamo žalovanej (všetko na č.l. 482).

Podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v merite veci, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatňovaného nároku, keď prvostupňový súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie danej veci, jeho výsledky správne jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvého stupňa vo veci, ktoré na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto i správnym spôsobom vo vzťahu k danej veci vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku, a v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. i uznesenia, (použitých s odkazom na § 251 ods. 4 O.s.p.), súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Keďže v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. je súd viazaný len obsahom a dôvodmi podaného odvolania zaoberal sa najskôr tým či je rozhodnutie preskúmateľná, pretože ako odvolací dôvod odvolateľov uviedol práve odňatie možnosti konať účastníkovi - navrhovateľovi z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Rozhodnutie súdu 1. stupňa je zdôvodnené v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. Pretože prvostupňový súd jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie jednoznačne ho uviedol akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých dôkazov vychádzal ako vec právne posúdil správne zdôvodnil v časti, v ktorej zamietol z akých dôvodov považoval v týchto častiach nárok za neopodstatnený neodôvodneným a naopak dostatočne vysvetlil nielen s poukazom na všetky skutočnosti získané vykonaným dokazovaním a tiež aj s poukazom na právne závery prečo v ostatnej časti vyhovel návrhu.

Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia uvádza odvolací súd tu ďalšie dôvody : z LV č. XXXX Správy katastra Trnava, pre katastrálne územie M. vyplýva, že ako vlastník bytu č. XX nachádzajúceho sa na X. poschodí obytného domu - XX b. j. S. XX - XX, postaveného na parcele č. 1635/36, súpisné číslo XXXX v spoluvlastníckom podiele 1/1 spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a k pozemku, na ktorom je obytný dom postavený v spoluvlastníckom podiele 663/50506 je vedený odporca titulom zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti právoplatné dňa 25.4.2007.

I keď si účastníci v zmluve o úvere dojednali spravovanie ich vzťahu Obchodným zákonníkom odporca pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a je potrebné ho považovať za dodávateľa a navrhovateľku bolo potrebné považovať za spotrebiteľa a zmluvu o úvere, ktorú uzavrel dodávateľ so spotrebiteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu. Spotrebiteľské zmluvy sú upravené v 5. hlave Občianskeho zákonníka v § 52 a nasledujúce, ktoré súd na daný prípad aplikoval v znení rozhodnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, teda ku dňu 19.3.2007. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od úpravy obsiahnutej v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, bolo nevyhnutné navrhovateľke ako spotrebiteľke poskytnúť ochranu podľa Občianskeho zákonníka

Podľa ustanovenia § 553 Občianskeho zákonníka splnenie záväzku možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa (ďalej len "zabezpečovací prevod práva"). Pri zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sa dočasne prevádza vlastníctvo k prevádzanej veci podľa všeobecných ustanovení o nadobudnutí vlastníctva zmluvou (§ 133). Ak je prevádzané právo zapísané v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri, veriteľ je povinný oznámiť dočasnosť prevodu práva v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri. Uspokojením zabezpečenej pohľadávky prechádza právo späť na toho, kto ho previedol. Pri zabezpečovacom prevode práva spojeného s cenným papierom sa postupuje primerane podľa osobitného predpisu.

Zmluvou o zabezpečovacom prevode práva podľa citovaného § 553 Občianskeho zákonníka, planého v čase uzatvorenia zmluvy zabezpečovací prevod práva spočíva v podmienenom prevode práva z dlžníka na veriteľa. Zmyslom tohto prevodu je predovšetkým motivovať dlžníka na riadnom a včasnem

splnení jeho závázku. Keďže zabezpečovací prevod práva má akcesorickú povahu, musí existovať ako predmet zaistenia platný hlavný závázok. Pre zmluvu o zabezpečovacom prevode práva ustanovenie § 553 Občianskeho zákonníka nezakotvuje žiadne zvláštne obsahové náležitosti. Zmluva však musí byť dostatočne určitá. To znamená, že musí v nej byť vymedzenie zmluvných strán, zabezpečovaného závázku a určenie práva, ktoré dlžník prevádza v prospech veriteľa. Z obsahu zmluvy musí byť tiež zrejmé, že ide iba zabezpečovací prevod práva a nie o prevod trvalý. Zabezpečovací prevod práva je bezodplatný a je umožnený § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na to, že zmluvné strany dojednali ako sa v prípade nesplnenia závázku bude postupovať a to v článku IV zmluvy o zabezpečovacom prevode práva a bolo zmluvnými stranami dojednané a to obdobne ako v článku III a V zmluvy o úvere, že v prípade, že prevádzajúci - dlžník neuspokojí pohľadávku veriteľa riadne a včas, stane sa veriteľ definitívne vlastníkom nehnuteľného majetku opísaného v zmluve, pričom nadobúdacía cena sa rovná výške nesplatenej časti úveru a definitívnym prevodom vlastníctva na veriteľa zaniká nárok dlžníka na vrátenie už uhradenej časti zabezpečovaného závázku, navrhovateľka ako dlžníčka a prevádzateľka vlastníckeho práva nemá mať žiaden nárok na vydanie rozdielu medzi hodnotou danej nehnuteľnosti a dlžnou čiastkou vo forme nesplatenej časti úveru v rátnane jeho príslušenstva. Takéto dojednanie v zmluve o zabezpečení závázku prevodom práva k nehnuteľnosti uzavretej medzi účastníkmi konania o tom, že v prípade nesplnenia závázku sa veriteľ stane vlastníkom nehnuteľnosti za nadobúdaciu cenu, ktorá sa rovná nesplatenej časti úveru, pričom zároveň navrhovateľke ako dlžníčke a prevádzajúcej zanikne nárok na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to bez ohľadu na jej výšku, a bez nároku dlžníčky na vydanie rozdielu medzi hodnotu získanou veriteľom a dlhom dlžníčky vrátane súvisiacich nákladov veriteľa, resp. prebytku speňaženia predmetu zabezpečenia, je v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 700.000,- Sk, ktorý činil s navršením pohľadávku voči dlžníkovi vo výške 1.708.000,- Sk. Splatnosť úveru s príslušenstvom bola stanovená do 19.3.2010. Navršenie podľa zmluvy predstavovalo 50 % úrok a zvyšných 50 % náklady na správu poskytnutého úveru spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Dlžník podpisom potvrdil prevzatie úveru (článok I). Za neoddeliteľnú súčasť zmluvy bol v článku II bod 2 zmluvy vyhlásený splátkový kalendár obsiahnutý v článku XII, podľa ktorého mal byť úver v rátnane príslušenstva splatený v splátkach po 28.000,- Sk pri prvých 36. splátkach a 37. splátka vo výške 700.000,- Sk. Navrhovateľka podľa názoru súdu konala slobodne, vážne, zrozumiteľne, súd ju považoval za osobu schopnú byť pozornou, chápravou a to minimálne vychádzajúc z jej vzdelania, schopnú konať s riadnym vedomím zodpovednosti za takéto svoje konanie, teda pokiaľ sa aj správala popísaným spôsobom t.j. ľahostajne vo vzťahu k procesu uzatvárania zmlúv a dôverčivo vo vzťahu k svojmu vtedajšiemu priateľovi, je zrejmé, že musí niesť následky takéhoto konania a obranu založenú na spochybnení prevzatia peňažnej sumy 23 235,74 eur (700 000 Sk) spôsobom, že túto síce prevzala, ale následne tieto peniaze odovzdala svojmu priateľovi, ktorý jej ich už nevrátil, neobstojí. Vzhľadom na uvádzané potom, pri nespornosti výšky plnenia navrhovateľky z úverovej zmluvy v sume 23 391,14 eur a prevzatej sumy od odporcu 23 235,74 eur, zostal dôvodný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia rešpektujúc ustanovenie § 451 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka len do výšky priznanej pohľadávky 155,40 eur. V ostatnej časti uplatnenej pohľadávky posúdiac obsah zmluvy o úvere č. 2007/026 zo dňa 19.3.2007 uzavretej účastníkmi konania, podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, súd dospel k záveru, že neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu a hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľky a zároveň v rozpore s dobrými mravmi a preto neplatné sú prevažná väčšina jej dojednaní, potom súd návrh ako nedôvodný, spolu s príslušenstvom k nej vzťahujúceho sa, správne zamietol. Za ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech dlžníčky ako spotrebiteľky správne teda súd považoval dojednania v článku IX bod 15 a 16 týkajúce sa definitívneho prevodu predmetu zabezpečenia, ktorou sa má považovať nesplatená časť úveru so zánikom nároku dlžníka na vrátenie uhradenej časti zabezpečovanej pohľadávky a to aj z dôvodu bližšie popísaného v časti tohto rozhodnutia odôvodňujúceho dôvod neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Rovnako za neprijateľné zmluvné podmienky a v rozpore s dobrými mravmi súd správne označil dojednania aj v článku VII bod 7, podľa ktorých je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu, v článku V pre prípad omeškania s dvoma mesačnými platbami splatného úroku s príslušenstvom, alebo pre prípad omeškania s jednou mesačnou platbou, resp. čo i len jej časťou dlhšie ako 3 mesiace, oprávnenie veriteľa vyhlásiť úver za okamžite splatný, ako aj, že definitívnym prevodom predmetu zabezpečenia úveru na veriteľa zaniká nárok dlžníka na vrátenie

uhradenej časti zabezpečovacej pohľadávky, pričom zmluvné strany prehlasujú, že tento záväzok nie je v rozpore s dobrými mravmi, je platný a právne relevantný

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a to tak, že vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ich úspešnosť vo veci vzhľadom na rozhodnutie súdu o uplatnených nárokoch navrhovateľky bola ustálená zo strany súdu ako v prevažnej miere rovnaká. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom I. stupňa v tom, že návrhu navrhovateľky na určenie neplatnosti právneho úkonu bolo vyhovené, pričom v časti uplatneného nároku na zaplatenie pohľadávky bola navrhovateľka v značnej miere neúspešná (uplatnená pohľadávka vo výške 23 391,14 eur bola priznaná len do zanedbateľnej výšky 155,40 eur vzhľadom na jej uvedenú uplatnenú výšku), z čoho je možné prijať záver o prevažnej miere rovnakej úspešnosti účastníkov konania vo veci

Odvolací súd preto rozsudok súdu I. stupňa ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p v merite veci .

Navrhovateľ žiadal náhradu trov odvolacieho konania z vám vyjadrenie k odvolaniu vo výške 731,26 euro + režijný paušál 7,63 euro za vyjadrenie k odvolaniu výška advokátskej odmeny bolo uplatňované v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1, 2 a ustanovenia § 13 ods. 3 vyhl. č. 655/ 2004 Z.z. v platnom znení . O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak ako súd I. stupňa keďže ich úspešnosť vo veci vzhľadom na rozhodnutie súdu o uplatnených nárokoch navrhovateľky bola ustálená zo strany súdu ako v prevažnej miere rovnaká. Tak ako súd I. stupňa aj odvolací súd vychádzal z toho, že návrhu navrhovateľky na určenie neplatnosti právneho úkonu bolo vyhovené, pričom v časti uplatneného nároku na zaplatenie pohľadávky bola navrhovateľka v značnej miere neúspešná (uplatnená pohľadávka vo výške 23 391,14 eur bola priznaná len do zanedbateľnej výšky 155,40 eur vzhľadom na jej uvedenú uplatnenú výšku), z čoho je možné prijať záver o prevažnej miere rovnakej úspešnosti účastníkov konania vo veci.

Pri rozhodovaní dovolacieho súdu uznesením 8 Cdo 150/2014 zo dňa 28.4.2015 dovolací súd v závere svojho rozhodnutia s poukazom na ust. § 243 ods. 1 O.s.p. poukázal na to, že v novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania dovolacieho konania.

Zástupca odporcu žiadal v dovolacom konaní náhradu trov: za 1 úkon právneho zastúpenia podľa ust. § 403,34 eur podľa § 13a ods. 1 písm. a) a g) vyhl. č. 655/ 2004 Z.z. za 2 úkony: 1. prevzatie a príprava, 2. dovolanie proti rozsudku, spolu 806,68 eur a 2x paušál po 8,04 eur, spolu 822,76 eur. Dovolací súd rozhodol v zmysle ust. § 243d ods. 1 O.s.p., že v novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

Zástupca navrhovateľa žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania vo výške 457,52 eur za: 1. prípravu a prevzatie zastúpenia v sume 220,73 eur; 2. spísanie vyjadrenia k dovolaniu žalovaného v sume 220,73 eur; 3. režijný paušál 2x 8,03 eur, spolu 16,06 eur. Výška advokátskej odmeny bola učená podľa ust. § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Pre použitie ustanovenia § 142 nemá vplyv skutočnosť, že účastník, ktorý má platiť náhradu trov, bol sám oslobodený od súdnych poplatkov.

Základným meradlom pre nárok na náhradu trov je miera úspechu vo veci. Podľa toho sa najprv určuje pomer úspechu či neúspechu vo veci, a až keď došlo k pomernému rozdeleniu náhrady, vypočítajú sa skutočne vynaložené náklady, a to u toho účastníka, ktorého úspech bol vyšší a má teda nárok na ich náhradu.

Nepatnosť neúspechu je potrebné posudzovať vo vzťahu k predmetu konania.

Je preto nutné poznamenať, že ustanovenie v odseku 3, pokiaľ sa v ňom hovorí o závislosti rozhodnutia, o výške plnenia na znaleckom posudku alebo na úvahe súdu, nemožno použiť v tých prípadoch, kde bol znalecký posudok vykonávaný len k doloženiu základu uplatňovaného žalobného nároku, napr. na stanovenie podielu zodpovednosti poškodeného a zavinenie zodpovedného. Ak je v jednom návrhu na začatie konania uplatnených niekoľko samostatných nárokov, nemôže úspech navrhovateľa v spore ohľadne niektorého z nich založiť právo na náhradu trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s ďalším nárokom, ak návrh na začatie konania bol ohľadne tohto ďalšieho nároku vzatý účinne späť.

Priznanie plnej náhrady trov konania za situácie, že dotknutý účastník nemal plný úspech vo veci, podmieňuje aj čiastočne odlišný prístup k výpočtu konkrétnej výšky trov právneho zastúpenia. V prípade

aplikácie rozoberaného ustanovenia nebude základom pre určenie tarifnej odmeny advokáta výška nároku uplatňovaná v návrhu na začatie konania, ale len výška plnenia priznaná súdom v rozhodnutí o veci samej. Uvedeným spôsobom sa zákonodarca snažil jednak zjednotiť súdnu prax a jednak zohľadniť práve fakt, že účastník, ktorému sa priznáva plná náhrada trov, v skutočnosti nemal plný úspech vo veci. Nie je celkom zrejmé, prečo takýto prístup bol použitý len čo sa týka trov právneho zastúpenia a neuplatnil sa aj vo vzťahu k súdnemu poplatku. Ambícia vniesť do tohto osobitného ustanovenia určitú mieru „spravodlivého vyrovnania“ tak nebola naplnená v jej celkovom kontexte.

Ak odvolací súd rozhodoval o náhrade trov dovolacieho konania, ktoré trovy si uplatnil zástupca odporcu, ktorý v jeho mene dovolanie podal, uplatnil si ich náhradu aj zástupca navrhovateľa, ktorý sa k dovolaniu vyjadril, v zmysle ust. § 243d ods. 1 O.s.p., tak rozhodnutie o trovách odvolací súd zdôvodňuje tak ako súd I. stupňa s poukazom na ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Základným meradlom pre nárok na náhradu trov je miera úspechu vo veci. Preto treba poukázať na dôvody rozhodnutia dovolacieho súdu, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia v sumarizácii dôvodov súdu I. stupňa skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov, (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd doplnil rozhodnutie o argumenty týkajúce sa namietaného nedostatočného odôvodnenia a dôvodu uvedenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vo výroku a uvedenia neplatnosti zmluvy o úvere len v samotnom odôvodnení, vyjadroval aj k správnosti povinnosti žalovanej plniť len do výšky sumy 155,40 eur a nedôvodnosti plniť vo zvyšku žalovanej sumy. Odvolací súd mal v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. za to, že súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol a stotožňuje sa s odôvodnením jeho rozhodnutia a tak bola odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Bolo preto postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody, tak ako to odvolací súd v prejednávanej veci urobil. Uvedený postup bol plne súladný so znením ust. § 219 ods. 2 O.s.p. a nepoprel jeho účel a význam. Tiež je potrebné poukázať na zdôvodnenie dovolacieho súdu, že síce odvolací súd len citoval ust. § 219 ods. 2 O.s.p. a výslovne neuviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, čo je ale vzhľadom na uvedené irelevantné. Rovnako aj to, že neuviedol v odôvodnení, že rozhodnutie potvrdzuje, len že ho považuje za vecne správne. Uvedené nespôsobuje nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a tým vadu § 237 ods. f) O.s.p., pretože je z neho jasné a zrozumiteľné ako súd vo veci postupoval a akými ustanoveniami zákona a úvahami sa riadil. Žalovaná týmto spôsobom namietala proti (podľa jej názoru) nesprávnemu právnomu posúdeniu veci súdmi nižších stupňov, čo však nemôže byť prípustným dôvodom dovolania. NS SR dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Preskúmaním spisu bolo totiž zistené, že vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovanej (č.l. 387 spisu) nebolo doručené žalovanej na vyjadrenie. Vyjadrenie žalobkyne (viď. čl. 387 spisu) k odvolaniu žalovanej (č.l. 372 spisu) bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a žalovanej mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto vyjadrením. Preto dospel dovolací súd k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f) O.s.p., ktorá je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu a zároveň dôvodom pre zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

Je jednoznačné, že dovolací súd síce zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ale z dôvodu procesnej vady, nedoručenia vyjadrenia k odvolaniu žalovanej, ale samé o sebe rozhodnutie odvolacieho súdu aj na argumenty v dovolaní považoval po hmotnej stránke, ako aj odôvodnenie v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. za správne. Odstránením procesnej vady, doručením vyjadrenia k odvolaniu sa odstránil procesný nedostatok. K vyjadreniu stanovisko žalovaná nezaslala. Odvolací súd vzhľadom na základné meradlo pre nárok na náhradu trov v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. mieru úspechu vo veci, poukazuje, že v podstate v merite veci aj potvrdením rozhodnutia súdu I. stupňa v podstate bolo v merite veci návrhu navrhovateľky na určenie neplatnosti právneho úkonu bolo vyhovené, pričom v časti uplatneného nároku na zaplatenie pohľadávky bola navrhovateľka v značnej miere neúspešná (uplatnená pohľadávka vo výške 23 391,14 eur bola priznaná len do zanedbateľnej výšky 155,40 eur vzhľadom na jej uvedenú uplatnenú výšku), z čoho je možné prijať záver o prevažnej miere rovnakej úspešnosti účastníkov konania vo veci. Preto bolo rozhodnuté o trovách dovolacieho konania tak ako odvolacieho podľa miery úspechu vo veci. V podstate úspech v dovolacom konaní, ale z dôvodu procesnej vady nič nemení na veci posúdenie náhrady trov podľa výsledku úspešnosti vo veci. v tom, že návrhu navrhovateľky na určenie neplatnosti právneho úkonu bolo vyhovené, pričom v časti uplatneného nároku na zaplatenie

pohľadávky bola navrhovateľka v značnej miere neúspešná (uplatnená pohľadávka vo výške 23 391,14 eur bola priznaná len do zanedbateľnej výšky 155,40 eur vzhľadom na jej uvedenú uplatnenú výšku), z čoho je možné prijať záver o prevažnej miere rovnakej úspešnosti účastníkov konania vo veci. O trovách odvolacieho (§ 224 ods. 1) ako aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.) bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.